

Gaetano Curzi

Znakovi i simboli na oslikanom svodu Kripte Raspeća u Ugentu (Lecce)

Kripta Raspeća pokraj Ugenta čuva na zidovima seriju sakralnih prizora i zavjetnih slika datiranih u razdoblje između sredine 13. i prvih desetljeća 14. stoljeća, a koje pokazuju neke stilske i ikonografske poveznice sa slikarijama što krase mnogobrojne kripte u području južnog Salenta. Ostao je sačuvan potpuno oslikan lučni svod, slikarije kojega se datiraju na početak 14. st., gdje se, među ostalim, pojavljuje motiv ukrižanih štitova crvene i crne boje, koji su mnogi znanstvenici držali heraldičkom referencom što je mogla ukazivati na utjecaj templara ili teutonskih vitezova, čiji je boravak zabilježen u Ugentu u 15. stoljeću u pisanim dokumentima.

Elementi koji su otkriveni u istraživanjima pokazuju neizravan odnos ovoga objekta s redovima iz Svete zemlje. Motiv ukrižanih štitova zauzima jednu trećinu svoda, koji je u preostalom dijelu prekriven zvijezdama, diskovima i kotačima razdijeljenim antropo-zoomorfnim likovima. Prizor koji je najbolje vidljiv, sastavljen je od jednog para propetih lavova kojima se priključuju paun, svraka, hijena, golubica, magarac i još nekoliko fantastičnih životinja nejasnoga značenja. Repertoar, koji je naizgled nepovezan, a ključ iščitavanja kojega jest djelo *Physiologus*, upućuje na prisutnost dosljednog ikonografskog programa, usredotočenog na sukob dobra i zla, što se može povezati i s funeralnom funkcijom kompleksa. S tim se u vezi može pojasniti i prisutnost križeva na štitovima, koji bi na taj način mogli, osim heraldičkog obilježja, nositi i simbolični smisao trijumfa i spasenja. Na lučnom svodu zamjetan je rafiniran ukus u simboličnim prikazima životinja, kojemu usporedbe nalazimo u okolnom području – oslikane grede na stropu katedrale u Nardu, iz nešto kasnijeg vremena, a koje su danas većim dijelom izgubljene, iako su sačuvane u kopijama s kraja 19. stoljeća.

Prijevod s talijanskoga: Nina Šepić